

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 189/2012-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 12. apríla 2012 predbežne prerokoval sťažnosť M. P., Š., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 1741/2009 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť M. P. o d m i e t a z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 7. decembra 2011 doručená sťažnosť M. P., Š. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vyplývajúcich z čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských

práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Košice I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 1741/2009 (ďalej aj „namietané konanie“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ je účastníkom exekučného konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 17 Er 1741/2009 v procesnom postavení oprávneného. Sťažovateľ v tejto súvislosti uvádza, že *„Dňa 30. 7. 2009... podal cestou exekútorského úradu exekútora JUDr. J. B. návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému P. T..., K., na základe právoplatného a vykonateľného uznesenia OS KE II, č. k. 48 Er/2258/07-216, Ex 2258/07 zo dňa 6. 5. 2008, ktorým povinnému bola uložená povinnosť nahradiť oprávnenému /sťažovateľovi v tomto podaní/ trovy exekučného konania vo výške 1547,20 Eur do 3 dni odo dňa právoplatnosti tohto uznesenia, nakoľko povinný dobrovoľne nesplnil to, čo mu bolo právoplatným a vykonateľným rozhodnutím súdu uložené.“*

V ďalšej časti sťažnosti sťažovateľ opisuje doterajší priebeh namietaného konania, z ktorého vyplýva, že *„Upovedomenie o spôsobe vykonania exekúcie zo dňa 23. 11. 2009“* bolo povinnému doručené až 11. mája 2010, ktorý podal 24. mája 2010 *„námietky proti exekúcie, ktorým sa snažil vyhnúť povinnosti uhradiť súdne trovy a v ktorých použil triky nezaložené ani na práva, ani na pravde, ani na skutkovej podstate“*. Okresný súd uznesením č. k. 17 Er 1741/09-42 z 27. septembra 2010 námietky povinného zamietol. Proti označenému uzneseniu okresného súdu vydanému vyšším súdnym úradníkom podal povinný odvolanie, pričom sťažovateľ tvrdí, že toto odvolanie *„mu nebolo ani do dnešného dňa doručené aj keď on o to súd opakovane žiadal.“*

Do dnešného dňa zo dňa vydania Uznesenia 27. 9. 2010 č. k. 17 Er 1741/09-42 a teda viac ako 14 mesiacov súd v exekučnej veci nekoná a nerozhoduje.

Sťažovateľ za obdobie od vydania uznesenia z 27. 9. 2010 č. k. 17 Er 1741/09-42 doručil súdu niekoľko dožiadaní a sťažnosti na prieťahy v konaní a žiadosti, aby sudca súdu KE I, rozhodol vo veci jeho návrhu na vykonanie exekúcie a potvrdil uznesenie zo dňa 27. 9. 2010 č. k. 17 Er 1741/09-42 oprávnene vydané vyššou súdnou úradníčkou. Na tieto podania sťažovateľa, však žiadnej reakcie zo strany súdu nebolo.“

Sťažovateľ ďalej v sťažnosti uvádza, že 15. novembra 2011 bol ústne vyrozumený zamestnancami exekútorského úradu JUDr. J. B., „že zo strany povinného P. T. došlo ešte v októbri 2010 k úhrade na depozitný účet exekútorského úradu vymáhanej sumy, teda 1547,20 Eur, z dôvodu čoho exekučne konanie bolo Úradom ukončené a zriadené na nehnuteľnosti povinného P. T. exekučne záložne právo - zrušené...

Teda aj keď zo strany povinného P. T. došlo k úhrade požadovanej sťažovateľom finančnej čiastky, ktorá je uložená na depozit exekútora, sťažovateľovi túto exekútorský úrad nemôže vydať z dôvodu, že OS KE I do dnešného dňa nevrátil na ex. úrad spis, a že súd vo veci exekúcie č. k. 17 Er 1741/09 nekonal a nekoná.

Teda postupom OS KE I došlo k ničím neopodstatneným prietahom v konaní, ktoré pretrvávajú viac ako 14 mesiacov teda od 27. 9. 2010, čím súd bráni sťažovateľovi v realizácii jeho práva. Neopodstatnene prietahy v konaní zo strany súdu, spôsobujú sťažovateľovi stav právnej neistoty, zvýšený stres, poníženie a zbavujú ho možnosti prístupu k svojim peniazom, ktoré mu boli uznané právoplatným a vykonateľným titulom - Uznesením OS KE II. “.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezhom takto rozhodol:

„1. Základné právo M. P. na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. I Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. č. k.: 17 Er 1741/09 EX 0163/09, porušené bolo.

2. Základné právo M. P. na spravodlivé prejednanie veci, zaručené v čl. 6 ods. I Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. č. k.: 17 Er 1741/09 EX 0163/09, porušené bolo.

3. Základné právo M. P. na súdnu a inú právnu ochranu zaručeného v čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Košice I v konaní vedenom pod sp. zn. č. k.: 17 Er 1741/09 EX 0163/09, porušené bolo.

4. Okresnému súdu Košice I Ústavný súd prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. č. k.: 17 Er 1741/09 EX 0163/09, konal bez zbytočných prietahov.

5. M. P. Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva primerané finančné zadostučinenie v sume 2 tisíc Eur, ktoré jemu Okresný súd Košice I povinný zaplatiť do dvoch mesiacov odo dňa vyhlásenia tohto rozhodnutia.“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z citovaného § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil

sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, realnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote vyplývajúcich z čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 1741/09. Ústavný súd sa pri predbežnom prerokovaní sústredil na posúdenie, či sťažnosť nie je zjavne neopodstatnená.

Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde...

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch.

1. K namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Na účely preskúmania, či vo veci sťažovateľa mohlo dôjsť k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, si ústavný súd vyžiadal súdny spis sp. zn. 17 Er 1741/2009, z ktorého zistil toto:

1. Dňa 30. júla 2009 podal sťažovateľ návrh na vykonanie exekúcie proti povinnému Ing. P. T. (ďalej len „povinný“), ktorý adresoval Exekútorskému úradu súdneho exekútora JUDr. J. B. (ďalej len „exekútor“); sťažovateľ podal tento návrh na základe platného exekučného titulu [uznesenie Okresného súdu Košice II č. k. 48 Er 2258/2007-216 zo 6. mája 2008 (v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 1 CoE 116/2008 z 31. marca 2009), ktorým bol povinný zaviazaný zaplatiť oprávnenému (sťažovateľovi) trovy exekučného konania v sume 46 610,90 Sk (1 547,20 €); označené uznesenie nadobudlo právoplatnosť 13. mája 2009, pričom povinný mal uloženú trojdňovú lehotu na jeho vykonanie].

2. Exekútor požiadal okresný súd 13. augusta 2009 o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie vo veci návrhu sťažovateľa; exekučný spis je vedený pod sp. zn. Ex 0163/09 a okresným súdom je vec vedená pod sp. zn. 17 Er 1741/2009.

3. Dňa 2. septembra 2009 okresný súd vydal poverenie č. 5082 049025 na vykonanie exekúcie; poverenie vydala vyššia súdna úradníčka.

4. Exekútor vydal 23. mája 2009 upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré bolo povinnému doručené 11. mája 2010.

5. Povinný podal 24. mája 2010 námietky proti exekúcii, ktoré odôvodnil tým, že vymáhaný nárok zanikol ešte pred podaním návrhu na začatie exekúcie 22. mája 2009 z dôvodu vzájomného započítania pohľadávky povinného proti oprávnenému (sťažovateľovi) v sume 2 654,39 € s pohľadávkou sťažovateľa vymáhanou v namietanom konaní (v sume 1 547,20 €).

6. Námietky povinného odstúpil exekútor okresnému súdu 26. mája 2010 a následne predložil 9. júna 2010 okresnému súdu vyjadrenie sťažovateľa k námietkam povinného.

7. Uznesením z 27. septembra 2010 okresný súd konajúci prostredníctvom vyššej súdnej úradníčky námietky povinného zamietol a následne uznesením z 30. septembra 2010 uložil povinnému povinnosť uhradiť súdny poplatok za podané námietky; označené

uznesenia okresného súdu si povinný v odbernej lehote neprevzal (okresnému súdu boli vrátené 4. novembra 2010, pozn.).

8. Dňa 1. decembra 2010 boli označené uznesenia okresného súdu doručené právnomu zástupcovi povinného, ktorý podal proti nim 15. decembra 2010 odvolanie.

9. Sťažovateľ požiadal okresný súd o doručenie odvolania povinného svojím podaním z 8. apríla 2011 a následne 20. júla 2011 predložil okresnému súdu listinné dôkazy a svoje vyjadrenie k odvolaniu povinného.

10. Okresný súd o odvolaní povinného rozhodol uznesením z 21. februára 2012 tak, že námietkam povinného vyhovel; toto uznesenie do dňa predbežného prerokovania sťažnosti nenadobudlo právoplatnosť.

V nadväznosti na uvedené zistenia ústavný súd poukázal na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej podstatou, účelom a cieľom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy je odstránenie stavu právnej neistoty účastníka konania (napr. I. ÚS 41/02). Ústavný súd zároveň konštatoval, že pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov si osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie veci v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98).

Z uvedeného prehľadu procesných úkonov vykonaných v namietanom konaní vedenom okresným súdom pod sp. zn. 17 Er 1741/2009 vyplýva, že okresný súd odo dňa doručenia žiadosti exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (13. augusta 2009) až do dňa doručenia odvolania povinného proti uzneseniu okresného súdu č. k. 17 Er 1741/2009-42 z 27. septembra 2010, ktorým vyššia súdna úradníčka zamietla námietky povinného proti exekúcii (15. decembra 2010), postupoval v zásade plynulo a vykonával procesné úkony smerujúce k naplneniu účelu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov. Po doručení odvolania povinného okresný súd vykonával procesné úkony zamerané na prípravu rozhodnutia o tomto odvolaní (vyžiadal si exekučný spis, doručoval odvolanie sťažovateľovi a požiadal ho o predloženie vyjadrenia k odvolaniu), pričom v období od 20. júla 2011 (v tento deň mu bolo doručené vyjadrenie

sťažovateľa k odvolaniu povinného, pozn.) bol vo veci v podstate nečinný až do 21. februára 2012, keď uznesením o odvolaní povinného meritórne rozhodol, t. j. v postupe okresného súdu došlo v tomto období ku krátkodobej neodôvodnenej nečinnosti.

V nadväznosti na svoje zistenia ústavný súd poukázal na svoju doterajšiu judikatúru, podľa ktorej nie každý zistený prieťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, II. ÚS 57/01). Pojem „zbytočné prieťahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý možno vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prieťahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00). Ústavný súd už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach judikoval, že ojedinelá nečinnosť súdu hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 42/01).

Na tomto základe ústavný súd konštatoval, že aj keď postup okresného súdu v namietanom konaní je poznamenaný prieťahmi, tieto nedosahujú takú intenzitu, že by ich bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, a preto v tejto časti sťažnosť sťažovateľa odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

2. K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v súvislosti s „*neopodstatnenými prieťahmi*“ spôsobenými postupom

okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 17 Er 1741/09 zdôrazňujúc, že „*oneskorená spravodlivosť nie je žiadna spravodlivosť*“.

V tejto súvislosti ústavný súd zdôrazňuje, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť, plynulosť a efektívnosť súdneho konania obsahom základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, a poukazuje na svoju konštantnú judikatúru, podľa ktorej prerokovanie vecí bez zbytočných prieťahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy (ani práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru), pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu (najmä predmet konania, teda čo je pre sťažovateľa v stávke) by bolo možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07).

Keďže ústavný súd už vyslovil, že nečinnosť okresného súdu v namietanom konaní nedosiahla takú intenzitu, na základe ktorej by ju bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prieťahy v konaní“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, nemohlo o to viac v tomto konaní dôjsť ani k porušeniu základného práva sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Na tomto základe ústavný súd odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na to, že sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. apríla 2012